

RESULTATRÄKNING

€

	1.1. - 31.12.2007		1.1. - 31.12.2006	
Premieinkomst och lagstadgade finansieringsandelar				
Premieinkomst	157 484 987,48		154 224 671,87	
Statens andel	597 794 909,81		584 040 168,58	
Folkpensionsanstaltens andel	<u>12 314 565,64</u>	767 594 462,93	<u>13 539 666,97</u>	751 804 507,42
Intäkter av placeringsverksamheten		10 140 339,86		9 915 587,05
Utbetalda ersättningar		-759 687 230,78		-740 189 713,16
Förändring av ansvarsskulden				
Premieansvar	-937 075,07		5 441 043,33	
Ersättningsansvar	<u>-4 918 772,94</u>	-5 855 848,01	<u>-15 804 120,07</u>	-10 363 076,74
Driftskostnader		-8 613 795,91		-9 084 088,75
Kostnader för placeringsverksamheten		-2 428 076,16		-1 424 600,29
Resultat av försäkringsverksamheten		<u>1 149 851,93</u>		<u>658 615,53</u>
Övriga intäkter				
Intäkter av avbytarverksamheten		203 794 180,94		206 326 890,08
Övriga kostnader				
Kostnader för avbytarverksamheten	-204 286 683,15		-206 324 122,70	
Kostnader för arbetarskyddsverksamheten	<u>-657 393,88</u>	-204 944 077,03	<u>-662 094,68</u>	-206 986 217,38
Direkta skatter		44,16		711,77
Räkenskapsperiodens resultat		<u><u>0,00</u></u>		<u><u>0,00</u></u>

BALANSRÄKNING

€

AKTIVA		31.12.2007		31.12.2006
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR				
Immateriella rättigheter	3 270 216,33		2 212 412,12	
Övriga utgifter med lång verkningstid	<u>71 962,46</u>	3 342 178,79	<u>122 850,72</u>	2 335 262,84
PLACERINGAR				
Placeringar i fastigheter				
Fastighetsaktier	16 652 893,77		16 457 943,77	
Övriga placeringar				
Aktier och andelar	83 031 844,45		76 535 792,88	
Finansmarknadsinstrument	22 073 591,23		25 816 753,61	
Övriga lånefordringar	<u>272 089,66</u>	122 030 419,11	<u>264 801,38</u>	119 075 291,64
FORDRINGAR				
Premiefordringar	7 844 125,94		8 148 594,19	
Fordringar hos staten och FP/	549 380,80		335 878,29	
Övriga fordringar	<u>565 982,05</u>	8 959 488,79	<u>327 849,61</u>	8 812 322,09
ÖVRIGA TILLGÅNGAR				
Materiella tillgångar				
Maskiner och inventarier	595 403,31		696 570,15	
Övriga materiella tillgångar	105 354,51		96 771,18	
Kassa och bank	<u>14 834 846,51</u>	15 535 604,33	<u>15 259 672,11</u>	16 053 013,44
RESULTATREGLERINGAR				
Räntor och hyror	1 203 937,49		1 213 163,45	
Övriga resultatregleringar	<u>2 461 024,54</u>	3 664 962,03	<u>1 096 191,94</u>	2 309 355,39
AKTIVA SAMMANLAGT		<u>153 532 653,05</u>		<u>148 585 245,40</u>
PASSIVA				
ANSVARSSKULD				
Premieansvar	25 917 076,89		24 980 001,82	
Ersättningsansvar	<u>90 540 079,80</u>	116 457 156,69	<u>85 621 306,86</u>	110 601 308,68
SKULDER				
Av direktförsäkrings- verksamhet				
	667 349,93		524 494,78	
Skuld till staten och FPA	3 439 905,28		1 056 042,74	
Lån av finansinstitut	9 749 147,50		-	
Övriga skulder	<u>9 268 501,28</u>	23 124 903,99	<u>9 438 258,30</u>	11 018 795,82
RESULTATREGLERINGAR		<u>13 950 592,37</u>		<u>26 965 140,90</u>
PASSIVA SAMMANLAGT		<u>153 532 653,05</u>		<u>148 585 245,40</u>

FINANSIERINGSANALYS

€	2007	2006
Rörelseverksamhetens kassaflöde		
Erhållna försäkringspremier	157 967 310,88	155 394 183,62
- till återförsäkrare betald andel	-35 000,00	-38 004,09
Statens och FPA:s andel	612 279 835,48	596 185 290,27
Utbetalda ersättningar	-772 977 092,70	-723 843 149,45
- av återförsäkrare erhållen andel	0,00	400 002,24
Erhållna räntor	2 628 254,94	2 336 572,70
Erhållna dividender	549 953,99	1 469 891,93
Övriga placeringsinkomster	1 841 855,38	1 786 261,17
Övriga inkomster från rörelseverksamheten		
Inkomster av avbytarverksamheten	203 794 180,94	206 326 890,08
Övriga utbetalningar från rörelseverksamheten		
Kostnader för avbytarverksamheten	-203 791 213,54	-206 045 342,25
Kostnader för arbetarskyddsverksamheten	-654 169,54	-657 859,93
Övriga kostnader	-9 755 924,27	-10 703 612,83
Rörelseverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter	-8 152 008,44	22 611 123,46
Betalda räntor och övriga betalda finansiella kostnader för rörelseverksamheten	-60 018,71	-69 683,98
Betalda direkta skatter	1 399,02	3,91
Rörelseverksamhetens kassaflöde	-8 210 628,13	22 541 443,39
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i placeringar (utom likvida medel)	-880 715,92	-20 557 311,11
Investeringar i immateriella, materiella och övriga tillgångar samt överlåtelsevinster av dessa tillgångar (netto)	-1 684 107,04	-1 944 030,07
Investeringarnas kassaflöde	-2 564 822,96	-22 501 341,18
Finansieringens kassaflöde		
Upptagna lån	9 749 147,50	0,00
Förändring av likvida medel	-1 026 303,59	40 102,21
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början *)	21 647 667,37	21 607 565,16
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut *)	20 621 363,78	21 647 667,37

*) innehåller balansposten Kassa och bank samt bankers placeringscertifikat som ingår i finansmarknadsinstrumenten

NOTER TILL BOKSLUTET

PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUTET

Bestämmelser

Bokslutet för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har upprättats med iakttagande av vad som i lagen om pension för lantbruksföretagare (LFÖPL) bestäms om bokföring och bokslut samt social- och hälsovårdsministeriets (SHM) förordningar, Försäkringsinspektionens anvisningar och föreskrifter, den gällande bokföringslagen och bokföringsförordningen.

SHM har genom förordningen 1341/30.12.2002 och ändringen 1189/2005 angett de sätt på vilka upprättandet av LPA:s bokslut är undantaget från bestämmelserna i förordningen om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut (1340/30.12.2002 jämte ändringarna 1415/2004 och 1047/2007).

Bestämmelserna i lagar och förordningar preciseras genom Försäkringsinspektionens föreskrifter och anvisningar Dnr 5/005/2005 jämte ändringarna 12/002/2005, 11/002/2006, 3/002/2007 och 5/002/2007.

Resultaträkningen för jämförelseåret 2006 har ändrats för att motsvara de reviderade anvisningarna.

Koncernbokslut

Uppgifterna om de fastighetsbolag som helt är i LPA:s ägo ges i noterna till balansräkningen, och inget koncernbokslut upprättas. Kombinerings är inte nödvändig för att erhålla en rättvisande bild av resultatet av LPA:s verksamhet och av den ekonomiska ställningen (BokfL 6 kap. 3 §).

Fordringar

Fordringarna har bokförts till sitt nominella värde. Osäkra fordringar har bokförts till ett sannolikt värde som är lägre än det nominella värdet. Osäkra premiefordringars värdeminskningar samt i samband med skuld- och företagssanering efterskänkta fordringar och preskriberade premier behandlas som kreditförluster, vilka upptas som rättelse av premieinkomsten.

OFLA-regressfordringar och de fordringar som gäller återbetalning av kapitalvärdet av pensioner inom avträdesystemet har bokförts till sitt sannolika värde. Till övriga delar har fordringarna bokförts till sitt nominella värde.

Placeringar

Placeringarna värderas enligt Försäkringsinspektionens anvisningar antingen till anskaffningsutgiften eller till ett gängse värde som är lägre än anskaffningsutgiften.

Placeringarna har i balansräkningen värderats enligt fifu-principen antingen till sin anskaffningsutgift eller till ett lägre gängse värde, dock så att de masskuldebrevslån som är avsedda att hållas under hela löptiden har värderats till sin anskaffningsutgift, som ökats eller minskats med skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet, varvid skillnaden periodiserats som ränteintäkter eller minskning av dem. Undantag utgör även placeringscertifikat, som värderas till sin anskaffningsutgift. Om marknadspriset på placeringar som är föremål för kontinuerlig handel underskrider anskaffningsvärdet, upptas skillnaden som en nedskrivning på kostnaderna för placeringsverksamheten.

Fastighetsplaceringarna har i balansräkningen värderats antingen till anskaffningspriset, höjt med eventuella aktiverade anskaffningar, eller till ett lägre gängse värde. Som fastigheternas gängse värde används uppskattningar antingen gjorda av en utomstående sakkunnig eller gjorda genom en intern beräkningsmetod. Det senare alternativet har använts i bokslutet för 2007.

Driftskostnader

Driftskostnaderna och avskrivningarna upptas verksamhetsvis i resultaträkningens poster. De kostnader som skötseln av ersättningarna orsakat ingår i utbetalda ersättningar, medan de kostnader som placeringsverksamheten medfört ingår i kostnaderna för placeringsverksamheten. Som driftskostnader upptas kostnaderna för skötsel av försäkringarna och förvaltningskostnaderna. I posten övriga kostnader ingår kostnaderna för skötsel av avbytarservice och arbetarskydd.

Enligt den år 2006 fastställda avskrivningsplanen bokförs avskrivningar så att standardprogramvaror och andra utgifter med lång verkningstid avskrivs i form av jämna avskrivningar på fem år, medan maskiner och inventarier avskrivs i form av 25 % restvärdesavskrivningar. Den allmänna aktiveringsgränsen för maskiner, anordningar och standardprogram är 1 000 €. Regelmässiga avskrivningar görs inte på konstanskaffningar. Kostnaderna för planeringen av det nya avbytarsystemet aktiveras och avskrivs under sin verkningstid inom 8 år. Avskrivningarna börjar det år som respektive del av programmet blir klar.

Från ingången av 2007 ingår Pensionsskyddscentralens kostnadsandel i driftskostnaderna, dvs. i gruppen förvaltningskostnader enligt Försäkringsinspektionens anvisningar (ingick tidigare i resultaträkningens lagstadgade avgifter). I den uppdaterade resultaträkningen samt noterna för jämförelseåret 2006 ingår PSC-kostnadsandelen i förvaltningskostnaderna (noter till resultaträkningen, s. 20).

Pensionsarrangemang

Personalens lagstadgade pensionsskydd och tilläggs-pensionsskydd (anställningen börjat före 31.12.2004) har ordnats i Tapiolagruppern. Pensionsförsäkringsavgifterna har bokförts i resultaträkningen på prestationsbasis.

Principer för beräkning av ansvarsskulden

Enligt de grunder som SHM har fastställt ska LPA som ansvarsskuld bokföra de medel som behövs för att täcka de framtida utgifterna för anordnande av pensionsskydd enligt LFÖPL, upp till ett sådant belopp att den andel av pensionsanstaltens inkomster som inte ska användas för något annat ändamål förslår till täckning av utgifterna (LFÖPL 125 §).

Det ansvar som föranleds av anordnandet av arbetsskadeskydd enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (OFLA) finansieras ur grundskyddsandelen, statens andel och lantbruksföretagarnas premieandel enligt förhållandet mellan de finansieringsandelar som anges i OFLA 15 § 2 och 3 mom. De medel som behövs för att täcka de framtida utgifterna för anordnandet av arbetsskadeskyddet ska LPA uppta som ersättningsansvar enligt de grunder som SHM fastställer. Till ersättningsansvaret ska varje år överföras det belopp med vilket de försäkrades andel som nämns i OFLA 15 § 3 mom. skiljer sig från den årliga premieinkomsten.

Utöver vad som i den nämnda 15 § bestäms om finansiering av totalkostnaderna, ska Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt åren 2004–2018 betala en avgift för komplettering av ersättningsansvaret för att täcka det ansvarsunderskott som i fråga om grundskyddsandelen uppstått före 2004, så att avgiften fördelar sig på de andelar som FPA och LPA ska ansvara för enligt förhållandet mellan de finansieringsandelar som anges i 15 § 2 mom. Enligt de år 2006 reviderade grunderna är kompletteringsavgiften ett fast belopp på 2,5 mn €/år, varav FPA:s andel är 1,9 mn €/år och LPA:s LFÖPL-andel 0,6 mn €/år.

Den ansvarsskuld som gäller olycksfallsförsäkringen för framtiden beräknas enligt de beräkningsgrunder som SHM har fastställt.

Förkortningar

LFÖPL	Lagen om pension för lantbruksföretagare
GEVPL	Lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare
AVTRPL	Lagen om avträdelsepension
AVSTÖL	Lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare
AVTREL	Lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare
OFLA	Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare
OFLA-Ft	Olycksfallsförsäkring för framtiden
LPA-DAGPL	Lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen
GLF	Grupplivförsäkring

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN
PREMIEINKOMST OCH
LAGSTADGADE FINANSIERINGSANDELAR

	2007		2006	
Premieinkomst				
LFÖPL-grundpensionsförsäkring		139 578 198,30		135 807 266,80
Grupplivförsäkring		1 628 899,51		1 591 488,77
OFLA-At-försäkring		12 078 224,34		11 770 037,91
OFLA-Ft-försäkring		<u>4 346 424,85</u>		<u>5 514 964,54</u>
Premieinkomst före kreditförluster och återförsäkrarnas andel		157 631 747,00		154 683 758,02
Kreditförluster på premiefordringar (-)				
LFÖPL	-101 425,58		-379 706,66	
GLF	-1 516,80		-6 592,95	
OFLA	<u>-8 817,16</u>	<u>-111 759,54</u>	<u>-34 782,44</u>	<u>-421 082,05</u>
Premieinkomst före återförsäkrarnas andel		157 519 987,46		154 262 675,97
Återförsäkrarnas andel (-)		<u>-35 000,00</u>		<u>-38 004,09</u>
Premieinkomst		157 484 987,46		154 224 671,88
Statens andel x)				
LFÖPL		445 901 781,90		429 844 180,90
AVTRPL		50 638 373,67		52 382 701,86
AVTREL		416 074,69		667 491,61
AVSTÖL		88 115 916,84		87 354 768,56
OFLA		9 403 187,25		10 508 960,53
LPA-DAGPL		<u>3 319 575,47</u>		<u>3 282 065,17</u>
Statens andel		597 794 909,82		584 040 168,63
Folkpensionsanstaltens andel		12 314 565,64		13 539 666,97
Premieinkomst och lagstadgade finansieringsandelar		<u>767 594 462,92</u>		<u>751 804 507,48</u>

x) innehåller inte statens andel för avbytarverksamheten

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

€

UTBETALDA ERSÄTTNINGAR

	2007	2006
Pensioner		
LFÖPL-grundpensioner x)	505 170 417,11	488 201 202,88
LFÖPL-tillägspensioner	6 902,10	9 192,84
ArPL-, APL-, KAPL, KoPL-, SjöPL-, StPL-, KomPL-, KyPL- och FPAL-grundpensioner	151 037 335,39	145 046 219,69
ArPL-, APL-, KAPL, KoPL-, SjöPL-, StPL-, KomPL-, KyPL- och FPAL-tillägspensioner	848 286,15	661 462,88
Pensioner för oavlönade perioder och StPEL	101 261,92	17 075,16
FöPL-grundpensioner	8 654 313,61	8 224 931,87
FöPL-tillägspensioner	5 600,64	5 479,56
GEVPL	2 675 935,84	4 857 756,99
AVTRPL	50 638 373,67	52 382 701,86
AVSTÖL	85 863 687,02	85 151 919,56
OFLA	13 911 176,25	13 573 729,95
Andel enligt OFLA 15 § 2 mom. och 15 a § (-)	-3 838 228,63	-4 220 078,39
	815 075 061,07	793 911 594,85
Ersättningar		
AVTREL	416 074,69	667 491,61
OFLA	22 799 881,26	21 753 221,90
LPA-DAGPL	3 120 293,31	3 084 881,65
GLF	2 112 840,00	2 130 460,00
	28 449 089,26	27 636 055,16
Pensioner och ersättningar	843 524 150,33	821 547 650,01
Övriga utbetalningar		
	1 318 420,88	1 328 398,85
Ansvarsfördelningsersättningar (-)		
ArPL, KAPL, KoPL, SjöPL	-90 428 224,14	-88 664 698,84
FöPL	-8 622 789,12	-8 206 406,25
Pensioner för oavlönade perioder	45 165,98	-99 005 847,28
	-93 885 047,28	-17 075,16
	-93 885 047,28	-96 888 180,25
StPEL-Statens ersättning	-133,60	0,00
Utbetalda ersättningar före skötselkostnaderna och återförsäkrarnas andel	745 836 590,33	725 987 868,61
Kostnader för handläggning av ersättningar Administration av verksamhet för upprätthållande av arbetsförmågan	13 823 536,92	14 578 698,99
	27 103,53	23 147,80
Utbetalda ersättningar före återförsäkrarnas andel	759 687 230,78	740 589 715,40
Återförsäkrarnas andel (-)	0,00	-400 002,24
Utbetalda ersättningar	759 687 230,78	740 189 713,16

x) innehåller även LFÖPL:s andel till OFLA

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

€

SPECIFIKATION AV NETTOINTÄKTERNA AV PLACERINGSVERKSAMHETEN

	2007	2006
Intäkter av placeringsverksamheten		
Intäkter av fastighetsplaceringar		
Övriga intäkter (hyresintäkter)	1 606 491,93	1 584 029,57
Intäkter av övriga placeringar		
Dividendintäkter och vinstandelar	549 953,99	1 469 891,93
Ränteintäkter	2 619 028,98	2 238 686,62
Övriga intäkter	<u>227 360,68</u>	<u>204 636,36</u>
	5 002 835,58	5 497 244,48
Återförda nedskrivningar av fastigheter	97 200,00	0,00
Försäljningsvinster	<u>5 040 304,28</u>	<u>4 418 342,57</u>
	10 140 339,86	9 915 587,05
Kostnader för placeringsverksamheten		
Kostnader för fastighetsplaceringar	503 098,58	461 219,80
Kostnader för övriga placeringar	58 511,84	101 500,08
Räntekostnader och andra kostnader för främmande kapital	<u>96 115,60</u>	<u>69 683,98</u>
	657 726,02	632 403,86
Nedskrivningar av övriga placeringar, återförda nedskrivningar och avskrivningar		
Nedskrivningar, återföringar	1 178 745,50	290 080,28
Planenliga avskrivningar av placeringstillgångar	<u>22 948,70</u>	<u>33 034,35</u>
Försäljningsförluster	<u>229 154,09</u>	<u>109 368,41</u>
	2 088 574,31	1 064 886,90
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	<u>339 501,85</u>	<u>359 713,39</u>
	2 428 076,16	1 424 600,29
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	7 712 263,70	8 490 986,76
Fördelning av nettointäkterna av placeringsverksamheten		
LFÖPL-verksamhet	2 539 702,01	3 161 998,76
OFLA-At-verksamhet	4 160 893,44	4 268 341,61
OFLA-Ft-verksamhet	<u>1 011 668,25</u>	<u>1 060 646,39</u>
	<u>7 712 263,70</u>	<u>8 490 986,76</u>

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

€

DRIFTSKOSTNADER

Totala driftskostnader verksamhetsvis

(utom avbytar- och arbetarskyddsverksamheten)

			2007	2006
	Driftsutgifter	Planenliga avskrivningar	Totalt	Totalt
Utbetalda ersättningar	13 697 791,17	152 849,28	13 850 640,45	14 601 846,79
Kostnader för skötsel av ersättningar	13 670 687,64	152 849,28	13 823 536,92	14 578 698,99
Administration av verksamhet för upprätthållande av arbetsförmågan	27 103,53	0,00	27 103,53	23 147,80
Driftskostnader	8 521 987,09	91 808,82	8 613 795,91	9 084 088,75
Kostnader för skötsel av försäkringsverksamheten	3 950 296,10	44 167,49	3 994 463,59	4 212 676,00
Kostnader för förvaltningen	4 571 690,99	47 641,33	4 619 332,32	4 871 412,75
Driftskostnader för placeringsverksamheten	336 028,00	3 473,85	339 501,85	359 713,39
Totala driftskostnader	<u>22 555 806,26</u>	<u>248 131,95</u>	<u>22 803 938,21</u>	<u>24 045 648,93</u>

Specifikation av förvaltningskostnaderna i resultaträkningen

	2007	2006
Lagstadgade avgifter		
PSC:s kostnadsandel	1 097 418,75	1 302 596,50
Justitieförvaltningsavgift	92 816,90	93 752,56
Försäkringsinspektionens tillsynsavgift	13 683,00	1 203 918,65
Övriga förvaltningskostnader	542 538,67	503 545,13
Totalt	<u>1 746 457,32</u>	<u>1 915 199,19</u>

Fördelning av de totala driftskostnaderna 1)

	2007	2006
LFÖPL-verksamhet	15 282 719,71	17 586 134,97
OFLA-At-verksamhet	3 779 282,39	3 517 465,87
OFLA-Ft-verksamhet	676 647,02	624 452,89
AVSTÖ-verksamhet	3 065 244,93	2 316 883,43
	<u>22 803 894,05</u>	<u>24 044 937,16</u>

Personalkostnader (utom avbytar- och arbetarskyddsverksamheten)

Löner och arvoden	7 417 796,01	7 285 347,54
Pensionskostnader	1 347 243,42	1 370 407,69
Övriga lönebikostnader	406 534,18	408 607,12
Övriga personalkostnader	960 038,99	978 976,19
	<u>10 131 612,60</u>	<u>10 043 338,54</u>

Ledningens löner och arvoden, pensionsförbindelser, penninglån och villkor för dem samt säkerheter och ansvarsförbindelser

Arvoden till delegationens medlemmar och deras ersättare	24 540,00	25 110,00
Arvoden till styrelsemedlemmarna och deras ersättare	53 570,00	53 843,00
Löner och arvoden till verkst.direktören jämte ställföreträdare	221 209,00	213 821,00

Som pensionsålder för verkställande direktören har avtalats 63 år.

Ett pensionsskydd enligt minimivillkoren i ArPL-systemet har finansierats för personer i förtroendeuppdrag.

Ledningen har inte beviljats penninglån, säkerheter eller andra ansvarsförbindelser.

Nettoantalet anställda i genomsnitt

Kontorspersonal	172	178
Ombudsmän	35	33

1) inbegriper direkta skatter

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

€

	31.12.2007	Förändring 2007	31.12.2006	31.12.2005
Premieansvar för LFÖPL-grundpens.skyddet	25 895 666,90	936 533,99	24 959 132,91	30 396 082,96
Premieansvar för LFÖPL-tilläggs-pens.skyddet	21 409,99	541,08	20 868,91	24 962,19
Ersättningsansvar för LFÖPL-tilläggs-pensionsskyddet	32 813,59	-18 834,59	51 648,18	49 004,61
Ersättningsansvar för OFLA-At	72 926 776,31	3 948 164,16	68 978 612,15	56 061 408,52
Ersättningsansvar för OFLA-Ft	17 580 489,90	989 443,37	16 591 046,53	13 706 773,66
	<u>116 457 156,69</u>	<u>5 855 848,01</u>	<u>110 601 308,68</u>	<u>100 238 231,94</u>

2007

2006

ÖVRIGA INTÄKTER

Intäkter av avbytarverksamheten

Ersättning för kommunernas driftskostnader för avbytarservice	188 555 588,78	191 128 244,99
Ersättning för kommunernas kostnader för den lokala avbytarserviceförvaltningen	14 138 592,16	14 098 645,09
Ersättning för LPA:s förvaltningskostnader för avbytarservice	1 100 000,00	1 100 000,00
	<u>203 794 180,94</u>	<u>206 326 890,08</u>

ÖVRIGA KOSTNADER

Kostnader för avbytarverksamheten

Kommunernas driftskostnader för avbytarservice	188 555 588,78	191 128 244,99
Kommunernas kostnader för lokal avbytarserviceförvaltning	14 138 592,16	14 098 645,09
LPA:s kostnader för skötsel av avbytarservice		
Personalkostnader	341 401,87	333 863,02
ADB-kostnader	507 420,91	294 841,52
Övriga kostnader	248 209,82	213 057,78
Avskrivningar	495 469,61	255 470,30
	<u>204 286 683,15</u>	<u>206 324 122,70</u>

Kostnader för arbetarskyddsverksamheten

Understöd för arbetarskydd	229 316,47	203 634,09
Kostnader för skötsel av arbetarskyddsverksamheten	428 077,41	458 460,59
	<u>657 393,88</u>	<u>662 094,68</u>

DIREKTA SKATTER

Skatter för tidigare år	-44,16	-711,77
Skatter för räkenskapsåret	0,00	0,00
	<u>-44,16</u>	<u>-711,77</u>

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

€

PLACERINGAR

Placeringarnas gängse värde och värderingsdifferens

Placeringar	31.12.2007	Återstående anskaffningsutgift	Bokföringsvärde	Gängse värde
Fastighetsplaceringar				
Fastighetsaktier		16 652 893,77	16 652 893,77	27 138 800,00
Övriga placeringar				
Aktier och andelar		83 045 514,34	83 031 844,45	90 654 845,05
Finansmarknadsinstrument		22 073 591,23	22 073 591,23	22 503 496,87
Övriga lånefordringar		<u>272 089,66</u>	<u>272 089,66</u>	<u>272 089,66</u>
		<u>122 044 089,00</u>	<u>122 030 419,11</u>	<u>140 569 231,58</u>

Den återstående anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrumenten innehåller skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningspriset, periodiserad som ränteintäkter eller som minskning av dem.

-13 789,26
122 030 299,74

Värderingsdifferens (skillnaden mellan gängse värdet och bokföringsvärdet)

18 538 812,47

Placeringar	31.12.2006	Återstående anskaffningsutgift	Bokföringsvärde	Gängse värde
Fastighetsplaceringar				
Fastighetsaktiet		16 457 943,77	16 457 943,77	26 833 255,12
Övriga placeringar				
Aktier och andelar		76 535 792,88	76 535 792,88	87 341 304,94
Finansmarknadsinstrument		25 816 753,61	25 816 753,61	25 854 961,55
Övriga lånefordringar		<u>264 801,38</u>	<u>264 801,38</u>	<u>264 801,38</u>
		<u>119 075 291,64</u>	<u>119 075 291,64</u>	<u>140 294 322,99</u>

Den återstående anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrumenten innehåller skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningspriset, periodiserad som ränteintäkter eller som minskning av dem.

-19 406,61
119 055 885,03

Värderingsdifferens (skillnaden mellan gängse värdet och bokföringsvärdet)

21 219 031,35

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

€

Fastighetsplaceringar

Förändringar i fastighetsplaceringar

	Fastighetsaktier
Anskaffningsutgift 1.1.2006	16 346 563,77
Ökningar	208 580,00
Minskningar	<u>-97 200,00</u>
Anskaffningsutgift 31.12.2006	<u>16 457 943,77</u>
Anskaffningsutgift 1.1.2007	16 457 943,77
Ökningar	194 950,00
Minskningar	<u>0,00</u>
Anskaffningsutgift 31.12.2007	<u>16 652 893,77</u>

2007

2006

Fastighetsaktier i eget bruk

Återstående anskaffningsutgift	3 801 546,61	3 739 960,60
Bokföringsvärde	3 801 546,61	3 739 960,60
Gångse värde	8 875 119,33	8 884 418,31

Fastighets- och bostadsaktier

	Ägarandel	Bokföringsvärde	Gångse värde
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo	100,0 %	1 848 959,57	1 850 000,00
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13	100,0 %	2 374 286,03	2 400 000,00
Kiinteistö Oy Metsätapiola	39,1 %	5 560 536,69	13 137 600,00
Kiinteistö Oy Tietäjätie 11	100,0 %	999 623,50	1 000 000,00
Kiinteistö Oy Hopia-avain	100,0 %	1 808 582,37	1 900 000,00
Kiinteistö Oy Kurunhelmi	60,0 %	757 200,00	757 200,00
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2	100,0 %	1 235 667,92	2 380 000,00
Asunto Oy Otatornit	29,6 %	1 190 292,37	2 590 000,00
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen	23,0 %	416 090,20	624 000,00
Vierumäki Golf Garden Oy rak.nro 143		<u>461 655,12</u>	<u>500 000,00</u>
		16 652 893,77	27 138 800,00

Övriga placeringar

Aktier och andelar

	Antal	Bokföringsvärde	Gångse värde
Börsbolag			
Elisa Communications Oyj	9 642	29 984,54	202 482,00

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

€

Andelar i placeringsfonder

A Bernstein Japan Strategic	136 786,14	136 786,14
Bluebay Emerging Market L.bond	300 000,00	330 053,82
East Capital Russia	151 572,24	151 572,24
Eaton Vance EM US Value A2	84 274,21	84 274,21
Gyllenberg European Eq. Value	675 106,07	675 140,88
Gyllenberg Finlandia B	895 485,97	1 283 453,33
Gyllenberg High Yield B	568 018,10	602 446,30
Ing (I) Renta fund emd H.curre	295 540,83	295 541,36
JF Japan Equity A acc	91 311,77	91 311,77
JPM Em. Mkts Eq A acc (EUR)	200 215,07	246 291,40
JPM Europe Dyn. Mega Cap A acc	498 765,06	575 614,55
Pictet Emerg. Markets P	93 017,23	112 026,03
Pictet funds us equity select	106 752,29	106 752,29
SEB Alternative investment	900 000,00	996 941,76
SEB Lux Corp.bond Investm. grade	1 608 624,63	1 653 209,40
SEB Lux Eq Japan	87 574,79	87 574,79
SEB Lux fund - Europe Equity	559 381,08	669 831,39
T. Rowe Price US Large Cap Gro	143 671,37	143 671,37
3C Elik sir K	1 139 777,43	1 236 715,61
Mandatum Em M. Debt K /1000	925 834,95	925 834,95
Mandatum Emerging Aasia K	128 048,32	144 987,44
Mandatum Euro Hi Yld K/1000	909 615,45	924 554,48
Mandatum euro yrityslaina K	1 563 472,86	1 571 738,85
Mandatum European Opp. K/1000	351 736,04	394 142,22
Mandatum Global Tech K	121 447,58	125 731,88
Mandatum High Yield K/1000	948 704,10	948 704,10
Mandatum Suomi Kasvuosake	130 885,29	155 238,89
Sampo Eurooppa Osake K	1 248 053,93	1 586 002,29
Sampo Japani Osake K	463 048,36	464 896,27
Sampo Keh.Osakemarkk. K/1000	829 276,35	963 616,87
Sampo Pohjois-Amerikka K	455 506,21	460 504,76
Sampo Pohjoisen Parhaat K/1000	146 166,33	156 640,37
Sampo Suomi Yhteisöosake K	1 132 515,25	1 497 112,87
Sampo Yhteisökorko Plus K/1000	2 826 089,51	2 937 599,58
Sampo Yhteisöobligatio K	7 949 516,84	8 119 971,76
3C Elik sir K	5 000 000,00	5 378 854,77
Celeres Pension	500 000,00	618 831,88
Danske Baltic Equity B	500 000,00	973 191,57
Danske Capital Global Performe	720 183,05	757 778,48
Danske Capital Trans-Balkan	199 804,80	405 312,55
Glitnir Korko Optimaattori K	5 000 000,00	5 090 270,81
Fondita Nordic Micro Cap B	497 753,03	497 753,03
ICECAPITAL Euro Floating rate	3 645 274,19	3 757 525,17

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

€

ICECAPITAL Alternative Beta B	492 336,62	492 336,62
ICECAPITAL Finland Equity IV-1	355 654,00	355 654,00
ICECAPITAL GI Infrastr B	1 200 000,00	1 202 342,90
ICECAPITAL Internat. Equity IV-1	360 145,55	360 145,55
OP-Euro Plus A	1 360 088,30	1 385 983,20
OP-Eurooppa Arvo A	803 913,61	1 063 037,01
OP-Eurooppa Kasvu A	2 467 876,23	2 651 369,85
OP-Eurooppa Osinko A	2 261 367,06	2 261 367,06
OP-Ilmasto A	631 194,18	701 623,13
OP-Japani Indeks A	412 855,97	412 855,97
OP-Medical A	1 242,74	1 242,74
OP-Suomi Arvo A kasvu	1 551 686,15	2 226 274,97
OP-Vaihtovelkakirjalaina	2 398 264,13	3 001 946,72
Nordea 1 European value B	489 216,60	489 216,60
Nordea Euro Yrityslaina Plus K	198 926,84	225 583,79
Nordea European Hedge K	500 552,17	519 687,31
Nordea Fixed Income Hedge /100	507 917,30	510 873,44
Nordea Japani Kasvu	248 798,57	251 703,16
Nordea Kaukoitää K	82 230,98	143 121,69
Nordea Keh.Osakemarkk.K/100	298 290,82	298 290,82
Nordea Pro Corp.bond K	3 337 379,41	3 506 173,22
Nordea Pro Euro Korko K	1 619 463,97	1 652 386,03
Nordea Pro Euro Korko Obl. K	4 476 188,47	4 730 857,70
Nordea Pro Eurooppa K	1 054 700,74	1 196 917,00
Nordea Pro Suomi K	648 930,53	1 099 068,01
Nordea Venäjä K/100	195 144,53	233 957,76
INVESCO Asia Infrastructure F	106 000,00	131 385,46
OKO-Equity Hedge A	500 000,00	504 105,63
OP-Amerikka A	516 095,41	582 176,57
OP-Delta A	1 183 564,94	1 505 593,25
OP-Euro Yrityslaina	1 156 521,84	1 156 521,84
OP-Eurooppa Osake A	1 114 407,07	1 194 312,11
OP-High Yield A	975 072,37	992 248,75
OP-Venäjä A	194 235,30	196 328,21
Mandatum Kiinteistö K/1000	341 787,91	341 787,91
SEB European Property Fund IB	341 609,26	341 609,26
Celeres Reit Kiinteistö T	500 000,00	716 035,78
OP-Yrityslaina Prima B	939 840,51	941 290,01
R2 Alpha strategies1	1 000 000,00	1 089 394,42
Standart Global High Income EU	96 014,70	96 014,70
Andelar i placeringsfonder totalt	81 648 321,50	89 098 824,63

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

€

Andra än börsbolag

TKP Tieto Oy	118	161 971,70	161 971,70
Helmet SME Ventures Ky		571 508,92	571 508,92
Helmet SME Ventures II G Ky		343 293,48	343 293,48
MedTECH Rahasto Ky		200 000,00	200 000,00
Selected Private equity Ky		36 926,00	36 926,00
Övriga		39 838,32	39 838,32
Andra än börsbolag totalt		1 353 538,42	1 353 538,42

Aktier och andelar totalt

83 031 844,45   **90 654 845,05**

Övriga lånefordringar

2007

2006

Lånefordringar fördelade efter säkerheten

Övriga lånefordringar

Bankgaranti

272 089,66

264 801,38

FÖRÄNDRINGAR I IMMATERIELLA OCH MATERIELLA TILLGÅNGAR

	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar	Totalt
Anskaffningsutgift 1.1.2007	2 920 835,69	2 995 298,69	5 916 134,38
Helt avskrivna under det föregående året	-66 993,69	0,00	-66 993,69
Ökningar	1 579 773,77	166 363,27	1 746 137,04
Minskningar	0,00	-605 764,91	-605 764,91
Anskaffningsutgift 31.12.2007	4 433 615,77	2 555 897,05	6 989 512,82
Akkumulerade avskrivningar 1.1.2007	-585 572,85	-2 201 957,36	-2 787 530,21
Helt avskrivna under det företgående året	66 993,69	0,00	66 993,69
Akkumulerade avskrivningar av minskningar	0,00	571 063,77	571 063,77
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-572 857,82	-224 245,64	-797 103,46
Akkumulerade avskrivningar 31.12.2007	-1 091 436,98	-1 855 139,23	-2 946 576,21
Bokföringsvärde 31.12.2007	3 342 178,79	700 757,82	4 042 936,61

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

€

Anskaffningar/avskrivningar verksamhetsvis

	Bokföringsvärde Ökning/Minskning		Avskrivning	Bokföringsvärde
	1.1.2007	netto		31.12.2007
Avbytarverksamhet				
ADB-system	2 138 288,32	1 571 379,11	485 056,12	3 224 611,31
Förvaltning	155 897,74	521,91	10 413,49	146 006,16
	<u>2 294 186,06</u>	<u>1 571 901,02</u>	<u>495 469,61</u>	<u>3 370 617,47</u>
Arbetskydd	22 137,90	0,00	3 224,34	18 913,56
Placeringar	47 221,57	0,00	22 948,70	24 272,87
Övrig verksamhet	765 058,64	139 534,88	275 460,81	629 132,71
	<u>3 128 604,17</u>	<u>1 711 435,90</u>	<u>797 103,46</u>	<u>4 042 936,61</u>

ANSVAR

Placeringsansvar

Återstående obetald del av placeringsansvar	31.12.2007
MedTECH Rahasto Ky	1 800 000,00
Selected Private equity Ky	947 404,11

Moms

Ansvar enligt 188 § i mervärdesskattelagen för den i 13 a § i nämnda lag avsedda skattskyldighetsgruppens skuld till Nylands skatteverk; den solidariska skulden 31.12.2007 är för hela gruppens del 422 337,53 euro. LPA har inga leasingansvar av betydelse.

LÅN AV FINANSINSTITUT

	2007	2006
Helsingfors Op Bank checkräkningskredit (limit 15.000.000)	9 749 147,50	0,00

FORDRAN HOS STATEN OCH FPA / SKULD TILL STATEN OCH FPA

Fordran (+) / Skuld (-)

FORDRAN HOS STATEN / SKULD TILL STATEN	2007	2006
LFÖPL 135 §	-1 398 218,11	-555 819,15
AVTRPL 22§	38 373,67	-17 298,14
AVSTÖL 38 §	-584 083,16	-245 231,44
AVTREL 35 §	16 074,69	-32 508,39
OFLA 16 §	-396 812,75	308 960,53
LPA-DAGPL 10 §	<u>-80 424,46</u>	<u>-17 934,83</u>
	<u>-2 405 090,12</u>	<u>-559 831,42</u>
FORDRAN HOS FPA / SKULD TILL FPA		
OFLA 16 §	<u>-485 434,36</u>	<u>-160 333,03</u>
	<u><u>-2 890 524,48</u></u>	<u><u>-720 164,45</u></u>

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

€

PASSIVA RESULTATREGLERINGAR

Statsandelsförskott (jord- och skogsbruksministeriet)	12 041 666,70	11 483 333,36
Övriga resultatregleringar	1 811 428,14	1 551 377,96
	<u>13 853 094,84</u>	<u>13 034 711,32</u>

FORDRAN/SKULD AV ANSVARSFÖRDELNING

Aktiva resultatregleringar (+) / Passiva resultatregleringar (-)

FöPL-pensioner	146 199,36	-33 790,76
ArPL-, APL-, KAPL-, KoPL-, SjöPL-, FPAL-, StPL-, KomPL- och KyPL-pensioner	-54 452,68	-13 896 638,82
Pensioner för oavlönade perioder	-34 528,12	17 075,16
	<u>57 218,56</u>	<u>-13 913 354,42</u>

INNEHAV I ANDRA FÖRETAG

	Andel, %	Eget kapital 31.12.2007	Räkenskaps- periodens vinst/förlust, €
Fastighets- och bostadsbolag helt i LPA:s ägo:			
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo, Esbo	100	1 695 506,88	-2 664,88
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13, Grankulla	100	2 370 663,34	7 136,17
Kiinteistö Oy Tietäjantie 11, Esbo	100	617 912,54	33,62
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2, Grankulla	100	1 177 129,29	0,73
Kiinteistö Oy Hopia-avain, Helsingfors	100	1 003 040,33	-1 390,77
Fastighets- och bostadsbolag delvis i LPA:s ägo:			
Kiinteistö Oy Kurunhelmi, Kuru	60,0	1 258 074,15	-3 403,65
Kiinteistö Oy Metsätapiola, Esbo	39,1	17 813 836,82	264,07
Asunto Oy Otatornit, Esbo	29,6	1 188 793,57 x)	6,84 x)
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen, Kittilä	23,0	1 477 036,59 x)	1,39 x)

x) uppgifter enligt bokslutet för 2006

NYCKELTAL

Nyckeltal över LPA:s ekonomiska utveckling och försäkringsverksamhet
Innehåller inte avbytarverksamheten.

	2007	2006	2005	2004	2003
	miljoner €	miljoner €	miljoner €	miljoner €	miljoner €
Premieinkomst	157,6	154,7	154,8	151,2	145,3
Statens andel	597,8	584,0	569,0	561,9	559,0
Folkpensionsanstaltens andel	12,3	13,5	13,2	11,9	8,3
Utbetalda pensioner och ersättningar	-844,8	-822,9	-805,7	-790,2	-778,5
Nettointäkter av placeringarna till gängse värde	4,5	11,1	12,2	8,4	7,0
- avkastning på det bundna kapitalet, %	2,9 %	8,9 %	11,0 %	7,8 %	6,9 %
Placeringsverksamhetens resultat till gängse värde	-0,8	6,0	7,8	4,3	3,3
Omsättning	777,9	762,2	745,4	731,7	723,0
Driftskostnader sammanlagt	-22,8	-22,7	-23,9	-24,7	-23,0
- % av omsättningen	2,9 %	3,0 %	3,2 %	3,4 %	3,2 %
- LFÖPL-driftskostnader, % av LFÖPL-arbetsinkomstsumman	1,2 %	1,3 %	1,4 %	1,5 %	1,4 %
Ansvarsskuld	116,5	110,6	100,2	91,2	86,8
Pensionstillgångar	135,0	131,9	119,3	105,4	99,6
LFÖPL-arbetsinkomstsumma	1 308,4	1 271,9	1 251,5	1 241,0	1 224,0
	personer	personer	personer	personer	personer
LFÖPL-försäkrade 31.12	86 549	87 626	90 008	92 569	94 340
OFLA-försäkrade 31.12	102 644	103 535	105 724	108 311	109 997
Pensions- och ersättningstagare 31.12	166 603	171 369	175 848	179 722	184 388

Formler för nyckeltalen och deras innehåll 31.12.2007

Premieinkomst

LFÖPL- och OFLA-premieinkomsterna på prestationsbasis före avdrag för sjukvårdsavgiftens andel (åren 2003–2004), kreditförlusterna och återförsäkrarnas andel

Statens andel

De statsandelar som LPA erhållit före avdrag för sjukvårdsavgiftens andel (åren 2003–2004)

Folkpensionsanstaltens andel

Folkpensionsanstaltens andel före avdrag för sjukvårdsavgiftens andel (åren 2003–2004)

Utbetalda pensioner och ersättningar

De pensioner och ersättningar som har betalats till pensionstagarna före avdrag för ansvarsfördelningsersättningen

Nettointäkter av placeringarna till gängse värde

Nettointäkterna av placeringarna till gängse värde är lika med förändringen i marknadsvärdena mellan slutet och början av rapporteringsperioden - kassaflödet under perioden

Avkastningen på det bundna kapitalet beräknas med en s.k. anpassad Dietz-formel:

$$\text{Avkastning} = \frac{\text{intäkter av placeringarna till gängse värde}}{\text{bundet kapital}} = \frac{\text{marknadsvärde periodens (slut - början) - kassaflöde}}{\text{marknadsvärde i början av perioden + avvägt kassaflöde}}$$

Kassaflöde = köp - försäljning - intäkter + kostnader

Det avvägda kassaflödet erhålls genom att periodens kassaflöden avvägs med den proportionella andel av hela perioden som kvarstår på transaktionsdagen eller från transaktionsmånadens mitt till periodens slut.

Placeringsverksamhetens resultat till gängse värde

Placeringsverksamhetens resultat till gängse värde är nettointäkterna av placeringsverksamheten till gängse värde - avkastningskravet på ansvarsskulden

Omsättning

Omsättningen = premieinkomsten före kreditförluster på premiefordringar och återförsäkrars andel + statens andel + Folkpensionsanstaltens andel + intäkter av placeringsverksamheten enligt resultaträkningen

Driftskostnader sammanlagt

De sammanlagda driftskostnaderna verksamhetsvis (inbegriper inte avbytarservice och arbetarskydd)

Ansvarsskuld

Ansvarsskulden i balansräkningen

Pensionstillgångar

Pensionstillgångarna = LPA:s ansvarsskuld 31.12.2007 + skillnaden mellan placeringarnas bokföringsvärde och gängse värde

LFÖPL-arbetsinkomstsumman

Den LFÖPL-arbetsinkomstsumma som har beräknats utifrån försäkringsbeståndet per 31.12.2007.

RISKHANTERING

Allmänna principer för riskhanteringen

Riskhanteringen täcker LPA:s alla uppgiftsområden. Ett mål för riskhanteringen vid LPA är att som en del av den interna kontrollen säkerställa att verksamheten är störningsfri, kontinuerlig och ekonomisk genom att förebygga realisering av kända risker och minimera de förluster som beror på dem. Med hjälp av riskhanteringen kan man också identifiera möjligheter. Riskhanteringen baserar sig på LPA:s verksamhetsidé samt på en omvärldsanalys och de strategiska målen.

Det väsentliga är att sträva efter en kostnadseffektiv fördelning av riskhanterings resurser, vilket förutsätter att man klarlägger de faktiska nyckelriskerna i verksamheten. I denna process måste betydelsen av de verkningar som riskerna har och sannolikheten av att de blir verklighet bedömas för att lämpliga handlingsprinciper och förfaranden för hantering av riskerna ska kunna tas fram.

Eftersom LPA är en pensionsanstalt med ett offentligt uppdrag består riskhanteringspolitiken i grunden av att undvika risker. Målet är identifiering av riskerna, genomtänkt hantering av dem och eventuellt minskning eller undanröjande av riskerna.

Ansvar för riskhanteringen och kontrollen

LPA:s styrelse ser till att pensionsanstalten har tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem med beaktande av verksamhetens art och omfattning (LFÖPL 119 §). Styrelsen godkänner årligen en riskhanteringsplan som täcker hela LPA:s verksamhet och som anger målen för riskhanteringen inom olika funktioner, gränserna för risktagningen samt ansvaren, mätkriterierna och kontrollprinciperna.

Dessutom har LPA:s styrelse godkänt principer för den interna kontrollen, och iakttagandet av dessa principer är också en del av genomförandet av riskhantering i LPA.

Organisering av riskhanteringen

Verkställande direktören har delegerats av styrelsen att ansvara för ordnandet av riskhanteringen i LPA, biträdd av ledningsgruppen, där ekonomidirektören har helhetsansvaret för koordineringen av riskhanteringen. LPA:s säkerhetsgrupp har bland annat till uppgift att styra riskhanteringsarbetet i LPA. Det praktiska utvecklings- och koordineringsarbetet som gäller riskhantering ankommer på ekonomi- och förvaltningslinjens jurist, biträdd av kontrollern på ekonomiavdelningen.

Varje avdelning och enhet svarar för hanteringen av de kontinuitets- och skaderisker som ansluter sig till respektive verksamhet. I samband med den årliga verksamhetsplanen utarbetas riskhanteringsplaner även inom de olika avdelningarna och enheterna.

Den interna granskningen ger sakkunnigutlåtanden om riskhanteringen samt väljer granskningsobjekten med utnyttjande av resultaten av de riskkarteringar som gjorts i LPA.

Rapportering

Styrelsen får rapporter om helhetssituationen i fråga om riskhanteringen och om väsentliga iakttagelser under kalenderåret. Rapporter om placeringsriskerna ges till styrelsen kvartalsvis samt dessutom rapporteras särskilt om andra väsentliga risker som observerats under året.

Ledningsgruppen får rapporter om riskhanteringen så att avdelningarna/enheterna rapporterar kvartalsvis om väsentliga observationer och om de fortsatta åtgärder som de för egen del vidtagit.

Den försäkringstekniska ansvarsskuldens risker och riskhantering

Definition av riskerna och riskhanteringsstrategier

LPA och staten ansvarar för kostnaderna för de pensioner som bygger på LFÖPL. Den andel som LPA bekostar består av försäkringspremier och avkastningen av placeringar. Staten svarar för kostnaderna för LFÖPL-pensionerna till övriga delar. De pensionsdelar som bygger på andra lagar indriver LPA genom ansvarsfördelningen. Enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet (SHM) har fastställt överförs i bokslutet till premieansvaret för LFÖPL-grundskyddet den del av LPA:s intäkter som inte har använts till att täcka LPA:s övriga kostnader. LFÖPL är därigenom ett rent fördelningssystem och ansvarsskulden har närmast karaktären av en buffertfond som säkerställer likviditeten. På grund av det ringa beloppet gäller likviditetsrisken huvudsakligen uppskattningen av den årliga premieinkomsten och statsandelen.

På grund av att LFÖPL-tilläggsskydds rörelsen är så liten är den inte förbunden med några väsentliga risker. Staten deltar i betalningen av de pensioner som bygger på tilläggsskyddet i den mån ansvarsskulden och den avkastning av placeringarna som den inbringat inte är tillräcklig.

Den kostnad som beror på ordnandet av lagstadgat arbetsskadeskydd enligt OFLA finansieras ur grundskyddsandelen (FPA och LFÖPL) samt ur statens andel och lantbruksföretagarnas premieandel. De som finansierar grundskyddet deltog inte före 2004 i fonderingen av varaktiga ersättningar och de betalar därför under en övergångsperiod 2004–2018 en särskild kompletteringsavgift för att täcka det ansvarsunderskott som uppkommit. Både kompletteringsavgiften och det egentliga ersättningsansvaret bestäms enligt grunder som SHM fastställt. Efter övergångsperioden kommer OFLA att vara ett helt fonderande system i fråga om de varaktiga ersättningarna. Skillnaden mellan de försäkrades kostnadsandel enligt OFLA 15 § 3 mom. och den årliga premieinkomsten uppföljs genom ett utjämningsansvar, som samtidigt kontrollerar att nivån på premierna är rätt. SHM fastställer beräkningsgrunderna även för premiens del.

Den frivilliga olycksfallsförsäkringen för fritiden finansieras av de försäkrade genom försäkringspremien, vars nivå godkänns av SHM. I den frivilliga fritidsförsäkringen är risken för en plötslig nedgång i försäkringsbeståndet verklig. Därför måste ansvarsbeloppet vara rätt dimensionerat för att framtida ersättningar för redan inträffade skador ska kunna betalas. I fritidsförsäkringens ersättningsansvar används således samma kapitaliseringsmodell som i den lagstadgade arbetsskadeförsäkringen. Även beräkningsgrunderna för fritidsförsäkringens ersättningsansvar godkänns av SHM.

Riskhanteringsprocesser

Beräkningsgrunderna för försäkringspremierna, skötselkostnaderna och de försäkringstekniska ansvaren fastställs av SHM för alla försäkringsrörelser som LPA bedriver. Kreditförlustrisken är inte väsentlig, men man observerar

den kontinuerligt. På grund av att verksamheten är lagstadgad kan LPA inte välja ansvar i pensions- och olycksfallsförsäkringen.

Enligt 5 § i statsrådets förordning om verkställighet av lagen om pension för lantbruksföretagare (LFÖPF) fastställs statsandelen tre gånger om året: i november under det föregående året fastställs förskottsposterna för det följande året, i juni justeras förskottsposterna för den senare delen av det innevarande året (samtidigt som den slutliga statsandelen fastställs för det föregående året) och i november justeras den förskottspost som ska betalas för december. Statsandelsutredningarna bygger på noggranna uppföljningsmodeller som stöder sig på den färskaste statistiken och beaktar de lag-, adb- och andra dylika ändringar som redan är kända.

I fritids-OFLA-rörelsen har man som skydd mot stora skador en skadeexcedentåterförsäkring (Excess of Loss). Täckningen i återförsäkringen är den del av skadeutgiften som överstiger 500 000 euro, medan återförsäkrarens maximiansvar är 1 000 000 euro per slutlig skada. Som beredskap för fluktuationer i det årliga resultatet av fritids-OFLA finns ett utjämningsansvar, som har en riskteoretiskt bestämd såväl nedre som övre gräns.

Försäkringsmatematiska antaganden

I den försäkringsrörelse som gäller LFÖPL-grundskyddet följer man ArPL-beräkningsräntan, som fastställs halvårsvis. Beräkningsräntan för LFÖPL-tilläggskyddet är 4,25 %. I OFLA-försäkringarna för arbetstid och för fritid är beräkningsräntan 3,5 %.

I uppföljningsmodellerna för LFÖPL-försäkrade och -pensioner används ett dödlighetsmått, som har definierats utifrån uppgifterna om LFÖPL-försäkrade och -pensionstagare. Dödlighetsmodellen har uppdaterats senast år 2005. I OFLA-försäkringarna används också det dödlighetsmått som används i LFÖPL, men vid kapitaliseringen av de bestående ersättningarna från OFLA används den allmänna olycksfallsförsäkringens dödlighetsmått och på det baserade kapitalvärdeskoefficienter.

Volymuppgifter om den försäkringstekniska ansvarsskulden

Uppgifter om storleken av den försäkringstekniska ansvarsskulden för de olika försäkringsrörelserna samt nyckeltal som beskriver försäkringsverksamheten ingår i noterna till bokslutet. Beloppet av utjämningsansvaret i fritids-OFLA-försäkringen, idealzonens nedre och övre gräns samt deras utveckling under tio år framgår också av bokslutsmaterialet.

Hantering av placeringsrisker

Definition av riskerna och riskhanteringsstrategier

Placeringsverksamhetens betydelse är i proportion mindre än vad som är vanligt i arbetspensionssystemet. LPA:s placeringstillgångar är föremål för marknads-, ränte- och likviditetsrisker, av vilka likviditetsrisken är den viktigaste på grund av hur LPA:s verksamhet finansieras. Detta har beaktats i placeringsverksamheten genom att tillgångarna har placerats i objekt som lätt kan realiseras samt genom att långfristiga likviditetsprognoser uppgjorts.

Placeringspolitiken och ändringarna i den samt de detaljerade målen för placeringsverksamheten är beskrivna i en placeringsplan som uppgörs årligen.

Riskhanteringsprocesser

Styrelsen fastställer årligen en placeringsplan och en allmän riskhanteringsplan för pensionsanstalten. I riskhanteringsplanen beskrivs de allmänna principerna för intern kontroll med avseende på placeringsverksamheten och i placeringsplanen preciseras sedan principerna. Genomförandet av placeringsplanen granskas åtminstone en gång i kvartalet både i styrelsens arbetsutskott och i styrelsen. Ekonomiavdelningen svarar för kontrollen av placeringsriskerna och rapporterar om dem.

En betydande del av LPA:s placeringstillgångar förvaltas av utomstående kapitalförvaltare. Den portfölj som varje kapitalförvaltare sköter har begränsats till 20 % av ansvarsskuldens genomsnittliga bruttobelopp. Genom inbördes avtal har portföljförvaltarens befogenheter begränsats i fråga om alloktion. Portföljförvaltarena övervakas genom rapportering åtminstone varje månad samt genom att de träffar ansvarspersoner regelbundet. Som portföljförvaltare anlitas bara allmänt kända aktörer med gott rykte.

I den speciallagstiftning som LPA verkställer bestäms särskilt i varje enskilt fall om följande minimikrav på avkastningen av placeringarna:

- LFÖPL-grundpensionsförsäkringen: beräkningsräntan (5,5 % från 1.1.2007 och 6,0 % från 1.7.2007)
- LFÖPL-tilläggsförsäkringen: grundpensionsförsäkringens avkastning, dock minst 4,25 %
- OFLA-ansvarsskulden: 3,5 %.

Räknat från 2008 införs VaR och stresstestningstillsyn. Med hjälp av dem kan man bättre bedöma de maximala förlustriskerna i placeringsverksamheten och hur förändringar på marknaden inverkar på placeringstillgångarna.

Volymuppgifter om placeringsbeståndets riskstruktur

De förverkligade placeringarna och deras avkastning har beskrivits tidigare i noterna och nyckeltalen.

Tabell över de olika placeringsslagens genomsnittliga andelar av 2007 års bundna placeringskapital samt den årliga volatiliteten. Siffrorna innehåller inte aktierna i fastighetsaktiebolaget Kiinteistö Oy Metsätapiola som berättigar till innehav av de egna lokalerna.

Placeringsslag	Bundet kapital (miljoner euro)	Andel	Avkastning % per år	Volatilitet % per år
Lån	0,3	0,2 %	0,2	0,2
Masskuldebrevslån	51,3	33,0 %	1,2	1,6
Marknadspengar	40,0	25,8 %	3,6	1,9
Ränteplaceringar totalt	91,4	59,0 %	2,2	0,8
Aktier och andelar	44,0	28,4 %	2,5	8,5
Fastigheter	19,5	12,6 %	3,4	1,0
Samtliga	154,9	100,0 %	2,9	2,5

Ränteplaceringarnas modifierade duration 31.12.2007:

Placeringsslag	Kapital miljoner euro 1)	Andel	Duration
Masskuldebrev	51,3	56,2 %	4,8
Marknadspengar	40,0	43,8 %	0,2
Totalt	91,3	100,0 %	3,6

1) Innehåller inte de ackumulerade räntor som inte intäktsförts.

Placeringarna (enligt marknadsvärdet 31.12.2007) i aktier och andelar fördelar sig geografiskt så att 28,9 % är placerade i Finland samt 53,0 % i övriga Europa och 18,1 % i den övriga världen.

Fastighetsplaceringarna (enligt marknadsvärdet 31.12.2007) fördelar sig på kontorsfastigheter 58,1 % (5 objekt), bostadsfastigheter 25,2 % (2 objekt) och övriga fastighetsobjekt 9,6 % (3 objekt) samt fastighetsfonder 7,1 %. Objektet är till största delen belägna i huvudstadsregionen.

LPA:s masskuldebrevs- och företagslån är placerade till ca 90 % i objekt med klassificeringen BBB eller bättre.

Operativa risker

Definition av riskerna och riskhanteringsstrategier

Riskhanteringen är en del av arbetet vid varje linje, avdelning och enhet. I samband med den årliga verksamhetsplaneringen tar de ställning till väsentliga risker som är förknippade med deras verksamhet samt till förebyggande åtgärder och riskhanteringsåtgärder genom att varje enhet utarbetar en egen riskhanteringsplan baserad på en riskanalys. Utifrån de enskilda planerna sammanställs en riskhanteringsplan som täcker hela LPA.

Riskhanteringsprocesser

Som redskap i riskhanteringsprocesserna används bl.a. LPA:s arbets- och handläggningsordning, arbetsordningen för ekonomiförvaltningen och separata anvisningar som givits med stöd av den samt sekretessreglerna, datasäkerhetsreglerna, skyddsföreskrifterna och beredskapsplanen.

De operativa riskerna hanteras genom kontinuerlig utbildning och efterträdarplanering, genom rätt organisering och genom förebyggande kontroller som är inbyggda i datasystemen för att begränsa sannolikheten av ogynnsamma händelser. En kontinuerlig kvalitetskontroll av behandlingen och tillämpningarna genomförs med hjälp av chefsövervakning, avstämningar och stickprovsgranskningar. Den interna kontrollen används för att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, bestämmelser och anvisningar samt att de mål som gäller en ekonomisk och effektiv verksamhet iaktas. Egendoms- och skaderiskerna kartläggs årligen och de väsentliga riskerna har försäkrats.

Beskrivning av väsentliga operativa risker

De operativa riskerna gäller både de interna och externa verksamhetsförutsättningarna. LPA måste ständigt beakta bl.a. de förändringar som inträffar i de försäkrades verksamhetsförutsättningar samt de lagändringar som gäller LPA:s verksamhetsområden. Alla funktioner vid LPA är till en stor grad beroende av dataprogrammen, olika register och uppgifterna i dem samt av att eventuella fel kan bli långvariga och ackumuleras i registren. En betydande operativ risk utgör även den stora volymen i penningrörelsen och olika risker i anslutning till personalen.

Esbo den 29 februari 2008

Michael Hornborg

Holger Falck

Heimo Hanhilahti

Pentti Leppäaho

Jarmo Mäntyharju

Heikki Palm

Irma Sirviö

Kaarina Suihkonen

Hannu Uusitalo

Päivi Huotari
verkställande direktör

Bokslutet och verksamhetsberättelsen har upprättats enligt god bokföringssed. Vi har i dag avgett en berättelse om den utförda granskningen.

Esbo den 18 mars 2008

Harri Pärssinen, CGR

Anu Ojala, CGR

FÖRTECKNING ÖVER BOKFÖRINGSBÖCKERNA

Balansbok	Inbunden handling	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Specifikationer till balansräkningen och till noterna	Handling	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Huvudbok	Cd-skiva	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Dagbok	Cd-skiva	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Kassakladd	Cd-skiva	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Bankernas kontoutdrag	Cd-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Inköpsreskontra	Cd-skiva	10 år efter räkenskapsperiodens slut
Inköpsfakturor	Cd-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Reseräkningar	Cd-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Försäljningsreskontra	Cd-skiva	6 år efter räkenskapsperiodens slut
Lönebokföring	Cd-skiva	50 år efter räkenskapsperiodens slut
Andra verifierationer	Pappersversion	6 år efter räkenskapsperiodens slut

Verifikationslagen finns uppräknade i bokslutets specifikationer till balansräkningen.

Bokföringsmaterialet förvaras i LPA:s arkiv i fastighetsaktiebolaget Kiinteistö Oy Metsätapiolas lokaler i Esbo. Dessutom förvaras cd-dokument hos Helsingfors OP Bank.

REVISIONSBERÄTTELSE

Till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts delegations vårmöte

Vi har granskat Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2007. Styrelsen och verkställande direktören har upprättat verksamhetsberättelsen och bokslutet, som omfattar balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter. Efter utförd granskning ger vi vårt utlåtande om bokslutet, verksamhetsberättelsen och förvaltningen.

Undertecknad Harri Pärssinen CGR har i egenskap av övervakningsrevisor utfört kontinuerlig granskning av pensionsanstaltens bokföring och finansförvaltning samt har 30.11.2007 gett en övervakningsgranskningsberättelse.

Revisionen har utförts enligt god revisionsred. Bokföringen samt principerna för upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse, deras innehåll och presentationssätt har granskats i tillräcklig omfattning för att det skall kunna konstateras att bokslutet och verksamhetsberättelsen inte innehåller väsentliga fel eller brister. Vid granskningen av förvaltningen har vi utgående från bestämmelserna i lagen om pension för lantbruksföretagare och i förordningen innefattande reglemente för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt utrett att styrelsemedlemmarna och verkställande direktören har förfarit lagenligt.

Som vårt utlåtande anför vi att bokslutet och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med bokföringslagen och övriga bestämmelser som gäller upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Bokslutet och verksamhetsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av verksamheten och den ekonomiska ställningen på det sätt som bokföringslagen avser. Verksamhetsberättelsen stämmer överens med bokslutet. Bokslutet kan fastställas och ansvarsfrihet beviljas styrelsemedlemmarna och verkställande direktören för den räkenskapsperiod som vi har granskat.

Esbo den 18 mars 2008

Harri Pärssinen
CGR

Anu Ojala
CGR